

۱۱

«خروج» حرف امروز مردم است

درباره «خروج» آخرین ساخته حاتمی کیا
که اکرانش در جشنواره فجر بازخوردهای زیادی داشت
هنر اعتراض

نگاهی به ۳ فیلم روز چهارم جشنواره
اشک‌ها و کمی لبخندها!

۱۲

فرهنگ

پنجشنبه ۱۷ بهمن ۱۳۹۸ :: شماره ۵۵۹۴

پشت صحنه

گروه خفن

امروز را باید برای صندلی‌های خالی گروه فرهنگ و هنر بنویسم که در نبود همکارانم من را کشته اند از بس که جان ندارند! یادتان هست که نقبی زده ام به دیالوگ معروف اکبر عدی در فیلم مادر زنده یاد علی حاتمی. او می‌گفت مادر مرد از بس که جان ندارد و حالا من دارم خودم می‌میرم از بس که گروهمان این هفته جان نداشته است. پچه‌ها یا جشنواره فیلم بوده اند یا مریض سرما خورده و من نگارنده که باید طبعاً گمنام بمانم و خودم را معرفی نکنم چنان دچار غم دلنگنی ناشی از نبود همکارانم شده ام که حد و حساب ندارد.

فکر بکنید گروهی که هر روز با شوخی و خنده و شیطنت هایش طاقت همسایه‌ها را طاق می‌کرده، حالا آن قدر ساکت شده که... بله. خودم می‌دانم دور روز نبود همکارانم - که البته تقریباً شده يك هفته - این همه لوس بازی ندارد، اصلاً من نگارنده لوس، کم طاقت، هر چه شما بگویید اما دلم پر می‌زند برای تمام شدن جشنواره‌ها و جمع شدن آدم‌های باحال این گروه خفن دور همدیگر. برای روزی که همکار سرما خورده مان که از قضا جزو اشرار اصلی گروه است، سالم و بدون ماسک بیاید بنشینند پشت میز و پاسکاری‌های مداومش را با دیر گروه شروع کند و باز هم در بازی‌های بدون توپ سرآمد روزگار باشد. باشد... گروهی که با همه اختلاف سلیقه‌ها الحق والانصاف، طوری که کسی نتواند منکر نبشود اعضایش همدل و همراه هستند. اصلاً اگر یکی از اعضای این گروه نباشد به لنگیدن می‌افتد و حق بدهید که دل آدم تنگ بشود برای دور هم بودن تمام اعضای گروه... قبول. من کم طاقت و لوس، اما چشم به راه جمع شدن دوباره گروه فرهنگی که جشنواره و سرماخوردگی آدم هایش را برداشته و برده‌اند. ای جشنواره تمام شوا و ای سرماخوردگی برو پی کارت! بعد از این همه نق زدن بینم جایی مانده برای نوشتن سئوژه‌های امروزمان یا نه. خوب... بله. مانده است. پس شروع کنیم.

در همین صفحه ۹ رتضایی فرد از اجرای پیش روی ارکستر سمفونیک صدا و سیما نوشته است. اجرایی که قرار است در آیین افتتاحیه جشنواره موسیقی فجر در تالار وحدت مخاطبان را به شنیدن يك موسیقی کلاسیک ناب ایرانی و خارجی دعوت و از سنجری و چکناواریان تا بتهوون را دور هم جمع کند.

در صفحات ویژه فیلم فجر هم مثل هر روز تحلیل فیلم‌های سینمای رسانه را برایتان دارم و از خروج آخرین ساخته ابراهیم حاتمی کیا برایتان نوشته ایم. همین طور بررسی کرده‌ایم دیگر رویدادها چطور پیش رفته و چه خبر است. امروز سه صفحه ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ به فیلم فجر اختصاص دارد و کلی مطلب جذاب هم در این باره داریم. علی رستگار با قلم کم‌و بیش طنز و نکته‌سنجش سه فیلم روز چهارم جشنواره را بررسی کرده و در صفحه ۱۲ به آن شب، درخت گردو و دوزیست پرداخته است.

ارکستر سمفونیک سازمان صدا و سیما این روزها سخت در حال تمرین است
تا با اجرا در جشنواره موسیقی فجر آغازگر این جشنواره باشد

سازها برای جشن انقلاب كوك شدند

تمرینات ارکستر سمفونیک صدا و سیما برای فجر. از آبان ماه آغاز شده / عکس: مجید آزاد

همراهی نت‌ها روی صحنه شکل می‌گیرد و حالا که قرار است برای جشن موسیقی انقلاب بنوازند، پیش از هر چیز می‌شود یادآور همان اتحاد بزرگ و مردمی که در بهمن سال ۱۳۵۷ به نتیجه رسید. راه می‌روم و نوازنده‌ها را نگاه می‌کنم که هر کدام غرق کار خود هستند تا این که حدود يك ربع بعد آرش امینی، رهبر ارکستر از راه می‌رسد، با لبخندی بر لب و چهره‌ای جدی، برای نوازنده‌ها پیام می‌فرستد که همه سازهایشان را كوك کنند و آماده تمرین شوند. پس از این اعلام حضور و ندیک شدن به شروع تمرین در استودیوی شماره سه معاونت برون مرزی سازمان صدا و سیما می‌نشیند تا جای بنوشیم و درباره اجرای پیش روی ارکستر سمفونیک صدا و سیما با هم حرف بزنیم.

همه قطعاتی که ارکستر می‌نواز

با این همه امینی حواسش بوده برای جشن پیروزی انقلاب، اجرایی را تدارک ببیند که حال و هوای انقلابی هم داشته باشد. البته او که در رشته مدیریت هنری هم تحصیل کرده و علاوه بر انتخاب رپرتوار درست برای اجرا، حواسش به مخاطبان هم هست سعی کرده اجرایی تدارک ببیند که چند مناسبت مهم ایرانی و جهانی را در آن مد نظر قرار دهد. او درباره قطعات این اجرا می‌گوید: اجرایمان را با سرود ملی ایران آغاز می‌کنیم و قطعه بعدی که با حضور گروه کر سازمان صدا و سیما اجرا می‌شود هم «نیایش یزدان» از ساخته‌های حشمت سنجری خواهد بود. قطعه دیگری که اجرا می‌کنیم از ساخته‌های لوریس چکناواریان بوده و در وصف تشییع پیکر يك قهرمان است. این قطعه با حال و هوای این روزها هم ارتباط دارد و به همین دلیل انتخاب شده است. تشییع پیکر يك قهرمان اما ما را یاد وداع باشکوه مردم ایران با سردار شهید سلیمانی هم می‌اندازد. هم او و هم تمام قهرمان‌هایی که رفتند تا انقلاب بماند.

امینی اما قطعاتی را هم به مناسبت دویست و پنجاهمین سال تولد بتهوون انتخاب کرده است. به گفته او امسال در محافل هنری موسیقی در جهان سال ۲۰۲۰ را به نام بتهوون نامگذاری کرده و اجراهای متعددی از آثار او خواهند داشت. رهبر ارکستر سمفونیک صدا و سیما در این باره توضیح می‌دهد: برنامه ریزی کردیم در کنار قطعات ایرانی که می‌نوازیم، چند اثر از بتهوون را هم اجرا کنیم. سمفونی شماره هشت بتهوون را که خیلی زیبا و تکنیکی است. اجرا می‌کنیم و در بخش دوم هم دوباره از آثار بتهوون اجرا خواهیم کرد.

همه حرف و حدیث‌ها درباره مخاطبان ایرانی

يك قطعه کنسرتوی فلوت از آندره ژولیوه، آهنگساز معاصر فرانسوی اجرا کردم و پس از آن هم نینوای حسین علیزاده را. سالن متعجب بود که بعد از يك اجرای پر از ساز، چگونه يك ساز نی که از چوب ساده است، حدود ۳۰ دقیقه توانست همه را مبهوت خود کند. البته این قطعه از ساخته‌های قوی آقای علیزاده است که پاشا هنجنی هم آن را عالی اجرا کرد و توانست همه را تحت تأثیر قرار دهد. این اجرا دو شب دیگر هم تکرار شد و برای اجرای دوباره آن به این هم یکی از حرف‌هایی است که همیشه هست و اکثر اوقات چندان توضیح قانع کننده و راهکاری هم برایش ارائه نمی‌شود. این موارد را وقتی با امینی مطرح می‌کنم نکات مهمی را می‌گوید. او پاسخ به این موضوع را با ذکر يك مثال شروع کرده و می‌گوید: اولین اجرای رسمی من به عنوان رهبر در پاریس بود.

کارهای ارکسترال در ایران مخاطب چندانی ندارند. باره توضیح می‌دهد: در بخش دوم بزرگ ترین و مهم ترین کنسرتو ویلون دنیا را که از آثار بتهوون است، اجرا می‌کنیم. این اثر بسیار تفزلی، زیبا، فلسفی و تکنیکی است، اما شنونده را آزار نمی‌دهد و به نظرم تجربه خوبی برای مخاطبان خواهد بود.

فجر با طعم موسیقی

اول از همه باید بیرسم ارکستر صدا و سیما قصد دارد در آیین افتتاحیه جشنواره موسیقی فجر که امسال به سی و پنجمین دوره از برگزاری خود رسیده، چه قطعاتی را اجرا کند. تمام حرف و حدیث‌های مشترک هر ساله درباره جشنواره را هم مطرح کردم. این که جشنواره موسیقی فجر اصولاً اجراهایی مرتبط با محوریت انقلاب را در خود ندارد و هر سال مورد انتقاد قرار می‌گیرد را هم به حرف‌هایم افزودم تا جواب امینی را بشنوم. او هم همه را می‌شنود و به دقت جواب می‌دهد: به طور طبیعی همه دلایل شکل گیری و برگزاری جشنواره فجر را می‌دانیم، اما جالب است که هر سال این حرف‌ها فقط درباره جشنواره موسیقی فجر مطرح می‌شود. کسی نمی‌پرسد چرا در جشنواره فیلم و سایر رویدادها وصف روزهای انقلاب و مبارزه الزاماً مطرح نیست. موسیقی بیش از هنری در روزهای انقلاب با مردم بوده است، نه فیلم سینمایی در کار بوده نه تئاتر و نه دیگر هنرها، اما سرودهای انقلابی بسیاری در ذهن مردم و حتی نسل جدید مانده که همه یادگار سال‌های مبارزه و پیروزی انقلاب هستند. امینی با من موافقت کرده و این را هم نشانی از تأثیرگذاری بالای هنر موسیقی می‌داند. او تأکید می‌کند: در زندگی روزمره هم همین‌طور است. مردم در روز حتماً فیلم سینمایی یا تئاتر نمی‌بینند، اما موسیقی را حتماً می‌شنوند.

همراهی نوازنده برجسته روس با ارکستر

در بخش دوم اجرای ارکستر هم گراف مورزا، ویلونست بزرگ روس همراه با ارکستر سمفونیک صدا و سیما می‌نوازند. او چهره‌ای شناخته شده در دنیاست و پیشتر هم به ایران آمده و در يك اجرا امینی را همراهی کرده است.

رهبر ارکستر سمفونیک صدا و سیما در این باره توضیح می‌دهد: در بخش دوم بزرگ ترین و مهم ترین کنسرتو ویلون دنیا را که از آثار بتهوون است، اجرا می‌کنیم. این اثر بسیار تفزلی، زیبا، فلسفی و تکنیکی است، اما شنونده را آزار نمی‌دهد و به نظرم تجربه خوبی برای مخاطبان خواهد بود.

زینب مرتضایی فرد
فرهنگ و هنر

سردار سلیمانی روی دیوار نگاره ولی عصر (عج)

دیوار نگاره جدید میدان ولی عصر (عج) به طرحی از سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی مزین شد. به گزارش فارس، دیوار نگاره جدید میدان ولی عصر به مناسبت ۲۲ بهمن و چهلم شهادت سردار سلیمانی، مزین به تصویری از حاج قاسم در کنار همه مردم ایران شد. این دیوار نگاره جدید در پی شهادت سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی طراحی شده است و با شعار «همه به پیش، به يك صدا» جاویدان ایران عزیز ما (عج) نام دارد.

کلمه

انتشار «گزینه‌ای از شعر امروز انگلیسی‌زبان»

«گزینه‌ای از شعر امروز انگلیسی‌زبان» با گزینش، ترجمه و بازسازی رزا جمالی منتشر شد. آن‌طور که ایسنا نوشته، کتاب مورد نظر «لبه» نام دارد، در ۹۸ صفحه با قیمت ۱۸ هزار تومان که توسط انتشارات مهر و دل به چاپ رسیده است. شاعرانی که در این کتاب گرد آمده‌اند عبارتند از: سیلوپا پلات، تد هیوز، ویلیام باتلر ییتس، هنری و دزورث لانگ فلو، امالازروس، آدرین ریچ، راجر مکاف، آلن گینزبرگ و سولماز شریف. همچنین مترجم در مقدمه کتاب نوشته است: در گزینش و ترجمه این آثار مضامین با دوره خاصی مورد توجه مترجم نبوده است؛ بلکه تنها ترجمه‌پذیری آثار و ملموس بودن آنها برای خواننده ایرانی در نظر گرفته شده است. طیفی از شاعران که در این کتاب گنجانده شده از کشورهای آمریکا، انگلستان و ایرلند انتخاب شده‌اند و از جریان‌های مختلف شعری برگرفته شده‌اند و بی‌شك از برجسته‌ترین‌ها به شمار می‌روند.

عطف

بازگشت «بابا لنگ دراز»

«بابا لنگ دراز» و جودی آتوت با موهایی قرمز سیخ سیخی‌اش را همه با يك کارتون معروف می‌شناسند و خیلی‌ها هم رمان آن را خوانده‌اند. تجدید چاپ این رمان معروف و پرتیرافدار هم به تازگی از سوی نشر قدیانی روانه بازار کتاب شده است. آن‌طور که فارس گزارش کرده «بابا لنگ دراز» اثر جین ویستر با ترجمه مهرداد مهدویان در دو قطع جیبی و وزیری تجدید چاپ شده است. انتشارات قدیانی، رمان بابا لنگ دراز را در قطع وزیری، نوبت چاپ چهاردهم با قیمت ۲۵۰۰۰ تومان و قطع جیبی نوبت چاپ پنجم با قیمت ۱۸۰۰۰ تومان در اختیار علاقه‌مندان قرار داد.